

СІЗДІ КИБЕРАЛАЯҚТАРДАН ҚОРҒАЙТЫН ҚАРАПАЙЫМ ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРИ

ҚАРЖЫ АЛАЯҚТАРЫ ЕРЕКШЕ БЕЛСЕНДІЛІК ТАНЫТАДЫ.

ОЛАР ҮНЕМІ АЛДАУДЫҢ ЖАҢА СХЕМАЛАРЫН ОЙЛАП ТАБАДЫ.

Сондықтан, өте сақ болу және келесі қауіпсіздік ережелерін сақтау қажет:

Өз компьютеріңіз бен мобильдік құрылғыларының қауіпсіздік қызметтерін пайдаланыңыз: **вирусқа қарсы қорғаныс, күрделі құрама парольдер, компьютерде немесе мобильдік құрылғыда жеке деректерді ашық түрде сақтамаңыз;**

Жеке деректерді интернетте жарияламаңыз: форумдарда, әлеуметтік желілерде және т. б.;

Өздерін қаржы үйімдарының қызметкерлері деп таныстыратын бейтаныс адамдардың қонырауларына сенбеніз, оларға жеке деректеріңізді, әсіресе PIN-кодты, СМ/СМС-кодты (картаның артқы жағындағы үш таңбалы нөмір) айтпаңыз;

Белгісіз және күдікті мекенжайлардан алынған электрондық хаттарды ашпаңыз, электрондық пошта, әлеуметтік желілер немесе SMS арқылы жіберілген күмәнді көздерден келген сілтемелер бойынша өтпеніз;

Егер сіз онлайн-сатып алушы жиі жасасаңыз, онда интернет-сатып алу үшін жеке карта (мысалы, виртуалды карта) арнағаныңыз дұрыс;

Онлайн сатып алушан бұрын, сіз кірген сайттың шынымен интернет-дүкенге тиесілі екеніне және оның мекенжайы <http://> емес, <https://>-тен басталатынына көз жеткізіңіз;

Төлем карталарыныңга SMS-немесе PUSH-хабарламаларды қосыңыз;

3D-Secure функциясын ешқашан өшірменіз;

PIN-кодтарды карточкалармен бірге сақтамаңыз және оларды ешкімге жарияламаңыз. Банк карталарын үшінші тұлғаларға (тіпті туыстарына), соның ішінде кафелер мен мейрамханаларда төлем жасау үшін берменіз;

Банктік аккаунттарға кіру үшін ашық wi-fi кіру желілерін пайдаланбаңыз;

Карта жоғалған жағдайда, банктің жедел желісіне қонырау шалып, оны дереу жауып, барлық операцияларды тоқтатыңыз, сондай-ақ, шоттарды бұғаттау мақсатында қысқа мерзімде Банк бөлімшесіне барған жөн.

МЫНАДАЙ ЖАҒДАЙЛАРДА:

өз шоттарыныңда әдеттен тыс белсенділікті байқаған болсаңыз;

өз шоттарыныңға қашықтан қол жеткізе алмасаңыз;

картаныңда қызмет көрсетуге қабылдамайтын болса дереу банкке хабарласыңыз

FinGramota

Повышение финансовой грамотности населения

